

מיוחד // כך משנה הקריפטו את העולם התחתון בישראל

כוח, כסף, קווד

שוש מולא

מאחורי מתקפת הרימונים והיריות על סניפי ג'פניקה שטילטלה בשבועות האחרונים את המדינה עומד סכסוך בין שני ארגוני פשיעה - סביב מיזם פלילי של מטבעות דיגיטליים. והם לא לבד: הקריפטו מחולל מהפכה בעולם התחתון הישראלי - ומשנה לחלוטין גם את אנשי החוק שמגויסים להיאבק בו. "יחידת הסייבר מלאה בילדים האלה, עם שיער ארוך ונזם באף", מספר מפקד בחטיבת המודיעין, "אלה השוטרים החדשים". עכשיו השאלה היא מי ינצח במלחמה המתוחכמת הזו: הילדים עם הנזם, או העבריינים שעושים מיליונים בביטקוין

ה

שעה הייתה סביבות ארבע בבוקר, כששני צעירים רכובים על קורקינט חשמלי התקרבו לסניף ג'פניקה בגבעתיים. לפי כתב האישום, השניים, כבני 18, היו רעולי פנים, והצטיירו בבקבוקים שהכיו לז' 4.5 ליטר נוזל בעירה. הם הציתו את הסניף, וכשהלהבות החלו להתפשט, נמלטו מהמקום מיד. בסניף היה באותה עת עובד של הרשת, אבל הוא לא נפגע. למקום נגרם נזק כבד.

זה היה חלק מגל של תקיפות פליליות שספגה רשת המסעדות האסייתיות הפופולרית, והסעיר את המדינה רק לפני כמה שבועות. הסניף ברעננה ספג ירי, גם הסניפים בנתניה וגבעתיים, חלקם לוו גם בהשלכת רימוני רסס. הסניף בהרצליה הותקף פעמיים, לעבר הסניפים בעפולה, ראש פינה ובת"ם הושלכו רימונים. ברמת גן הושלך מטען, ובתחילת החודש סניף של הרשת שנמצא בהקמה בחדרה ספג גם הוא רימון.

לא בטוח שהסיפור נגמר, אבל השאלה היא מה גרם לכל זה להתפרץ. בבית המשפט העיר רפ"ק רפאל אמון, ראש מחלקת הערכה במודיעין, שהציג לשופטים חומר חסוי. לדריון, התקיפות על סניפי ג'פניקה בוצעו על רקע "סכסוך גדול מאוד, אלים, בן חודש ומעלה, בין ארגון מוסלי לארגון ג'רושי".

מוסלי וג'רושי הם שניים מארגוני הפשיעה הגדולים והחזקים בישראל. ארגון מוסלי, שמונהג על ידי האחים יוסי ואלי מוסלי, פועל בכל אזור גוש דן (וגם במזרח אירופה ובדרום-אפריקה), ונחשב לאימפריה כלכלית רבת-זרועות. על פי המודיעין המשרתי, מלבד תחומי פשיעה "קלאסיים" כמו סחיטה והימורים, הארגון מעורב במיזמי הלבנות כספים ופעילויות פיננסיות נוספות. ארגון ג'רושי, שבסיסו בשכונת ג'זאריש ברמלה, מחולק לכמה פלגים שלכל אחד מהם יש מנהיג, אף שבמשטרה טוענים כי האחים איסמעיל ואיסאם ג'רושי עומדים בראש הפירמיה. הארגון נחשב לאלים מאוד ומסוכן. לפי הנחת העבודה של המשטרה, ארגון מוסלי עומד מאחורי התקיפות של סניפי ג'פניקה. הסיבה, להערכת המשטרה: הרשת היא בבעלות איש העסקים ברוך אברמוב, שנחשב מקורב לאישים בארגון ג'רושי. אברמוב עצמו, נדריש, אינו חשוד או מעורב בפרשה.

אנשי ג'רושי ומוסלי בכלל מכחישים שיש ביניהם סכסוך (ראו מסגרת), אבל כשבין שניים מארגוני הפשיעה העוצמתיים במדינה פורץ עימות המשמעות היא מלחמת עולם.

בשבועות האחרונים, לצד הרימונים, התעופפו גם לא מעט השערות לגבי מה גרם לפרוץ המלחמה הזו. היו שאמרו שזה קרב טריטוריות, אחרים דיברו על עריקת "חיילים" בין הארגונים, יש כאלו ששיערו כי העימות פרץ סביב שוק ההימורים הבלתי חוקיים ("בטים"). אלא שגורמים שמכירים את הסכסוך מצביעים על סיבה אחרת לגמרי. לטענתם, הסכסוך פרץ סביב מיזם קריפטו פלילי משותף של שני הארגונים בחו"ל, שנאמד בעשרות מיליוני שקלים. לפי טענת הגורמים, אלי מוסלי חילק את השלל, אבל איסמעיל ג'רושי חשב שהוא קופח בחלוקה. המחלוקת לא נפתרה, התלהטה, ובין שני הארגונים פרץ סכסוך. מכיוון שאנשי ג'רושי מבוצרים היטב בשכונת ג'זאריש, אנשי מוסלי, כך טוענים הגורמים, הפכו את סניפי ג'פניקה ליעד. בינתיים יש המספרים

קריפטו

הקיצור של "מטבע קריפטוגרפי", כלומר מוצפן (ולכן מאובטח). זהו השם הכללי לכל המטבעות הדיגיטליים שאינם מנוהלים על ידי גוף מרכזי כמו בנק.

סניף ג'פניקה בגבעתיים עולה בלהבות (למטה: יוסי מוסלי). "סכסוך גדול מאוד ואלים"

כי הארגונים סיכמו על בורר שיכריע בסכסוך. האם הוא יצליח? את זה נדע רק אם סניפי ג'פניקה יפסיקו להישרף.

אבל הסכסוך הנקודתי הזה הוא רק סימפטום למהפכה גדולה הרבה יותר שעוברת על העולם התחתון בישראל: מהפכת הקריפטו. לא עוד מזוודות כסף שמועברות בחשאי, עסקאות מזומנים שנפרטות בצ'יינג'ים ומסטריות נתיב פיזי, או מערכי הלבנת הון באמצעות חשבונות ועסקים פיקטיביים. העולם התחתון עושה הסבה להעברות מוצפנות ונתיבים דיגיטליים חסויים, שהפכו את המעקב המשטרתי למורכב הרבה יותר. עכשיו הכסף הגדול שמתדלק את ארגוני הפשיעה הוא לא שקלים, דולרים או יורו, אלא מטבעות דיגיטליים כמו ביטקוין, אית'ריום וטטור, והכלכלה הפלילית הגדולה – לא סוחרים הסמים השכונתיים וסוכני הבטיס, אלא הבוסים של הבוסים שלהם – פועלת על גבי רשת הבלקצייין. כל זה משנה מהיסוד את הדרך שבה העולם התחתון עובר

– ואת הדרך שבה מערכת החוק נאבכת בהם. "לא במקרה הקריפטו הפך בשנים האחרונות לכלי שמושך גם את העולם העברייני", מסביר עו"ד ירון גיגי, המייצג כמה משפחות פשע מהמגזר הערבי. "הוא מאפשר לכסף לנוע במהירות, 24 שעות ביממה, ממדינה למדינה, בלי לעבור במסלול הבנקאי הרגיל ובלי ששמו של בעל הארנק מתנוסס על כל פעולה. מבחינת העבריינים יש בזה

קסם ברור: אין מזוודה עם מזומנים, אין מעבר גבול עם שטרות ואין בנקאי ששואל שאלות. סכומים משמעותיים יכולים לעבור מארנק דיגיטלי אחד לאחר בתוך זמן קצר, ובמרחק של אלפי קילומטרים".

ביום חמישי שעבר, בדיון על הארכת מעצרו של ראש ארגון הפשע יוסי מוסלי, שנעצר כחשד למעורבות בפרשת ג'פניקה, עלה הנושא הזה במרומו. פרקליטו, עו"ד דורון נוי, הפנה את בית המשפט למידעים המודיעיניים שקיבלה ההגנה בנושא "הלבנת הון ודברים דומים". אלה קשורים, לפי החשד, ללב סכסוך הקריפטו שהסלים. בצעד תקדימי בעולם הפשע, שלח בית המשפט את מוסלי למעצר בית ממושך של 45 יום תחת צו הגבלה מינהלי. במסגרת מגבלות הצו, מוסלי הורחק מתל אביב, מהרצליה ומערים נוספות במרכז, ונאסר עליו לחלוטין להשתמש ברשת האינטרנט ובאפליקציות להעברת מסרים, לצד איסור יציאה מהארץ ויצירת קשר עם אנשיו. צו מינהלי מחוץ לאיו"ש הוא נדיר מאוד, אבל זה עולם חדש, שדורש גם כלי מלחמה חדשים.

מוסלי וג'רושי לא פועלים לבד בעולם הקריפטו. "נכון להיום, יש לנו מידע מודיעיני ובחלק מהמקרים יש גם ראיות – שחלקן מומשו לתיקי חקירה – שארגוני הפשע בכל המגזרים משתמשים בקריפטו כדי להלבין את ההון", אומר נצ"מ דודי קץ, ראש מחלקת תיאום מבצעי בחטיבת המודיעין במשטרה, ששימש בעבר מפקד יחידת הסייבר הארצית בלהב 433. למה בעצם הקריפטו משמש אותם? "למימון הפעילות הפלילית שלהם, לקנייה ולמכירה. החל מאמל"ח, סמים, משכורות לחיילים ועד תשלום לרוצחים

וכו'". המתנקש מקבל ביטקוין? "הארגונים הגדולים לא מבצעים בעצמם רצח, אלא דרך קבלני משנה – ארגונים קטנים שמסונפים אליהם ויוצרים את אירועי הרצח עבורם. התשלומים בקריפטו".

ועסקת יבוא מול קרטל סמים, נניח, נעשית בקריפטו?

"א-י אפשר לקנות היום במזומן מקרטל סמים. הוא ימכור רק בקריפטו, הכל באונליין. מול יוור, בדרך כלל בטלגרם או בסיגנל (אפליקציית מסרים הנחשבת למוצפנת ברמה גבוהה – ש"מ)".

אבל זה גם פותח הרבה אפשרויות לעוקצים כלכליים בין הארגונים.

"יש מלא עוקצים בתחום הזה, אבל ברובד הבכיר של העולם העברייני יודעים איך לעבוד זה עם זה. חוץ מזה, מי שימעל פעם אחת בעולם הווירטואלי – יחטוף בעולם הריאלי".

× × ×

הביטקוין, האב המייסד של עולם המטבעות הדיגיטליים, הושק כבר בינואר 2009, אבל לקח זמן עד שצבר פופולריות (וערך). במשטרה מסמנים את שנת 2017 כשנה שבה גם ארגוני הפשיעה החלו לזהות את היתרונות של המטבעות הדיגיטליים, בעיקר האנונימיות, המהירות שבה הכסף עובר ממקום למקום בכל העולם, והקושי של הרשויות לעקוב אחרי התזרים. אלא שמהר מאוד הם גם גילו שהצעצוע הדיגיטלי החדש מגיע עם שתי בעיות. הבעיה הראשונה, שהביטקוין וכמוהו רוב המטבעות הדיגיטליים מאוד-מאוד תנודתיים בערך שלהם. בשנה האחרונה ערך הביטקוין נע בקיצוניות בין כ־58 אלף

דולר לביטקוין אחד ל־126 אלף דולר. נכון לכתבת שורות אלו, הוא נסחר במחיר של 63 אלף דולר לביטקוין אחד.

נצ"מ קין, זה אומר שארגון פשיעה שמחזיק נניח מיליון שקל בביטקוין יכול למצוא את עצמו עם חצי מיליון בתוך כמה חודשים. לך תבנה מוזם קרימינולי ככה.

"נכון, וזה בדיוק מה שקרה להם לא פעם עם הביטקוין. התנודתיות הזו יצרה אצלם חשש גדול. הבשורה האמיתית בשבילם הגיעה ב־2020–2021, כשהחלו ליצור מטבעות דיגיטליים יציבים, שמכונים 'סטייבלקוינים', כמו USDT (המטבע הדיגיטלי טטר – ש"מ) – שצמודים באופן קבוע לדולר. הם פועלים על גבי האית'ריום, מטבע הקריפטו השני בגודלו בעולם, שהוא בעצם רשת טכנולוגית שאפשר לבנות עליה מטבעות חדשים באמצעות קוד אוטומטי שנקרא 'חוזה חכם'".

למה זה טוב להם?

"כי החווה החכם הזה מחליף את הבנק: הוא מנהל את המטבע לבד, מונע זיופים ומבטיח שכל מטבע כזה תמיד יהיה שווה בדיוק דולר אחד. בשביל ארגוני הפשע זה הפתרון המושלם והכלי הראשון במעלה – הכסף עובר מהר ובבטחה, בלי לפחד שהערך יתרסק פתאום".

הבעיה השנייה עם המעבר של ארגוני הפשיעה למטבעות הדיגיטליים הייתה שזה עולם מורכב, שדורש לא מעט ידע וגם הבנה טכנולוגית. לעברייני אולד־סקול, שרגילים לסגור עניין עם אלה, אגרופן וסטיפות מגולגלות של שטרות קשורות בגומייה, זה לא פשוט. "יש עבריינים שפחות מבינים בעולם הזה, והם פונים להרבה חבר'ה צעירים שעושים עבודות עבור ארגוני הפשיעה דרך קריפטו", אומר נצ"מ קץ. "אבל עבור הדור הצעיר, ההתנהלות מול קריפטו היא כמו מול הכסף אצלנו".

כמה משלמים לבזה מומחה קריפטו על עבודה כזאת?

"במקרים מסוימים גם מיליונים. מומחי קריפטו אלו אנשים שיוצרים לא רק לעשות המרות (מכסף דיגיטלי לכסף מזומן 'רגיל', המכונה בעולם הקריפטו 'פאיט' – ש"מ), אלא ליצור פלטפורמות על הרשתות כדי לאתר הכנסות עבור אותם ארגונים. חלקם למדו קורסים של קריפטו, אחרים למדו את זה באופן עצמאי והתחילו ליצור הונאות".

אילו הונאות למשל?

"הרבה מארגוני הפשע עושים היום הונאות בפורקס (שוק הסחר במטבע חוץ – ש"מ). סחר במט"ח הפך במידה רבה לסחר באמצעות קריפטו. וכדי ליצור פלטפורמות כאלה, העברייני צריך מומחים לעניין. דרך אחרת היא שהרבה מהונאות הקריפטו מתבצעות כך שאתה יוצר מטבע חדש, יוצר לו ביקוש פיקטיבי, ואז אתה משווק אותו לאנשים שרוצים להשקיע. בסוף, הביקושים האלה מנופחים והאנשים שהשקיעו נופלים".

העבריינים גם מלבינים הון בקריפטו?

"אם עד לא מזמן ארגון פשע היה צריך ליצור תשתית רחבה של הלבנת הון, לקנות נכסים, להבריח כספים לחו"ל וכו' –

ביטקוין, אית'ריום וטטר

שלושה מטבעות דיגיטליים פופולריים מאוד. הביטקוין הוא המטבע שייסד את עולם הקריפטו; האית'ריום יושב על רשת שעליה "רוכבים" הרבה מטבעות אחרים; וטטר נוצר כך שתמיד ישמור על ערך יציב של 1 טטר = 1 דולר.

ארנק

התקן פיזי (שדומה לדיסק־און־קי) או אתר (בדומה לבנק), שבעל הכסף הדיגיטלי "מאחסן" בתוכו את מטבעות הקריפטו שלו.

בספטמבר שעבר נחשפה בכפרי־קאסם רשת פיננסית פיראטית שלפי חשד המשטרה ניהלה צ'יינג', שהתבסס על קריפטו להלבנת הון של ארגוני פשיעה. הכסף נותב דרך עשרות ארנקים דיגיטליים אנונימיים ומבוזרים, שאיפשרו לארגונים להבריח את הכסף הדיגיטלי הנקי לחשבונות בחו"ל. החשד הוא כי כך הועברו 110 מיליון שקל

חבילות קוקאין שהוברחו על ידי קרטל קולומביאני לישראל ונתפסו. "המכירה רק בקריפטו, באונליין"

– היום הוא פותח ארנק, ומעביר אליו את רוחי ההון.

תסביר לקורא שלא מכיר את העולם הזה איך זה נעשה בפועל? מה זה בעצם ארנק?

"יש שלושה סוגי ארנקים, וההבדל ביניהם הוא רמת האבטחה והשליטה על הכסף. המאובטח ביותר הוא 'ארנק קר' – מכשיר פיזי קטן שנראה כמו דיסק־און־קי ומנותק לגמרי מהאינטרנט. בהפעלה הראשונה הוא יוצר סיסמה חד־פעמית של 12 או 24 מילים באנגלית, וזה הלב של הארנק: אם המכשיר נאבד, נשבר או נגנב, מקלידים את המילים במכשיר חדש ומשחזרים את כל הכסף בשנייה. מכיוון שבשוטף אין לו שום חיבור לרשת, שום האקר בעולם לא יכול לפרוץ אליו מרחוק, ולכן משתמשים בו בעיקר לשמירת סכומי עתק לטווח ארוך."

גם המושטרה לא יכולה לפרוץ את הארנק הזה?

"גם לא. זו האנונימיות המוחלטת. למשטרה כמעט בלתי אפשרי לעלות מרחוק על ארנק קר."

ומה הסוג השני?
"ארנק חם = אפליקציה בטלפון או תוכנה במחשב. גם כאן המשתמש הוא הבעלים הבלעדי של הכסף, ומקבל את אותה סיסמה של 12 או 24 מילים לשחזור. ההבדל הוא שהארנק החם מחובר לאינטרנט כל הזמן. זה נוח ומהיר להעברות יום־יומיות, אבל פגיע יותר לפריצות, וירוסים והונאות."

והשלישי?
"יש ארנק משמורת, ארנק צד ג', שמנוהל על ידי חברה חיצונית, כמו **בורסת קריפטו** גדולה. הוא עובד בדיוק כמו חשבון בנק דיגיטלי: נכנסים עם שם משתמש וסיסמה, ואם שוכחים, שירות הלקוחות משחזר. החיסרון הגדול: הכסף לא באמת בשליטה שלך. אם הבורסה קורסת, או שהמשטרה מגיעה עם צו ומבקשת להקפיא – החשבון נעל מיד ואין אליו גישה."

אין דרך מדויקת לדעת כמה שווה כל הקריפטו שמתגלגל היום בעולם התחתון הישראלי. "אנחנו תופסים מעל 100 מיליון שקל בקריפטו בשנה", אומר נצ"מ קץ, "אבל לא הכל, כאמור, נתפס".

אז איך בכל זאת, למרות שהכסף דיגיטלי והארנקים מוצפנים, אתם מצליחים לתפוס קריפטו?

"יש כל מיני שיטות. האחת היא כשאנחנו מצליחים למצוא את הסיסמאות. לפעמים לצד חקירת העבירות, תתבצע חקירה שלמה על מנת להבין איפה החשוד מחזיק את הסיסמה לארנק הקריפטו שלו. ואז אתה גם חייב להיות מהיר, כדי שלא ישנו את הסיסמה. לכל עברייני שמחזיק ארנק קריפטו, תמיד יהיה מישהו שהוא סומך עליו שישמור אצלו את הסיסמה למקרה שהוא ייעצר. היה לנו מקרה שבמהלך חיפוש אצל עברייני בכיר מצאנו

את הסיסמה לקריפטו שהוא החזיק על דף בשידה ליד המיטה. נכנסנו עם הסיסמה לארנק שלו, התחלנו להעביר ממנו את הכסף – ואז הבחנו שבמקביל, השותף שלו מעביר מהר את הכסף לארנק אחר. וזה היה מרוץ מי מצליח להוציא יותר מהר."

ואם העבריינים מחזיקים את הכסף בבורסת קריפטו ולא בארנק קר? יש לך דרך לשים על זה יד?

"כשהכסף של הארגון לא נמצא בארנק קר אלא בבורסת קריפטו, אם פרקתי לו את הטלפון ומצאתי שם אפליקציה של אותה בורסה, אני פונה אליה עם צו והם מקפאים לו את הכסף. או שאם אני מקבל מידע מודיעיני, או אני מזהה באמצעים טכנולוגיים שיש לאדם תקשורת לאותה בורסת קריפטו, אני פונה אליה עם צו ומבקש שתיתן לנו את הפרטים. הבעיה בבורסות האלה ש־99 אחוז מהן נמצאות בחו"ל, והן לא חייבות לי כלום."

× × ×

ברגע שארגוני הפשיעה הגדולים גילו את הקריפטו והמומחים הצעירים שהם החלו להעסיק לקחו פיקוד על העניין, היה ברור שגם שאר העולם הפלילי יעבור לשם. הבאים בתור היו חלפני השוק האפור ואנשי הצ'יינג'ים. "היום צ'יינג'ים נותנים שירותי קריפטו לארגוני הפשיעה החמורה", מאשר

נצ"מ קץ. "חלקם משתמשים בקריפטו כדי להלבין הון, אחרים פורטים מטבעות דיגיטליים למזומן עבור ארגוני הפשיעה, או מחזיקים עבורם בארנקים דיגיטליים". ופה מתברר האתגר הגדול של מערכת החוק עם המהפכה הדיגיטלית של העולם התחתון. פעם, הצ'יינג'ים היו צריכים איכשהו לשנע את הכסף. אם זה היה מזומן, היו נכנסים פיזית תיקים לצ'ינג'. משהו שאפשר לעקוב אחריו. אם אלו היו העברות בנקאיות, עסקיות או צ'קים, גם כאן נשאר שובל שמאפשר מעקב. אבל לך תעקוב אחרי ביטקוין שאיזה צעיר מעביר דיגיטלית מארנק לארנק. "כן", מודה נצ"מ

קץ, "קשה לדעת איזה צ'יינג', אלא אם יש לנו מידע ויושבים עליו."

אז מנסים למצוא מידע כזה. בפשיטה שנערכה על צ'יינג בירושלים בנובמבר 2024, נתפסו 101 מיליון דולר במטבעות קריפטו, בעיקר אית'ריום, בארנק דיגיטלי אחד. החקירה העלתה כי המקום שימש לפי החדש להלבנת הון בהיקף נרחב באמצעות ארנקים דיגיטליים והעברות קריפטו ללא דיווח. הארנק אמנם היה רשום על שם בעל הצ'יינג', אבל במשטרה חשדו שבעלי הכסף האמיתיים הם ארגוני פשיעה. מיי קשה היה לחוקרים להוכיח, מאחר שבעולם הקריפטו הכסף עובר בלי דיווח שמי, רק קוד וחתימה דיגיטלית. עם זאת, לצד הארנק נתפסו רכוש, מזומן, מט'ח וקריפטו בשווי יותר משישה מיליון שקל. למרות שחלפו מאז כמעט שנתיים, טרם הוגשו כתבי אישום.

איך בעצם מחלטים קריפטו? כמו נכס? מעבירים את הכסף לארנק משטרה ובהמשך ממירים את זה לשקלים, וזה עובר לקרן החילוט. כשיש החלטה של בית משפט להחזיר לחשוד קריפטו חלוט, הוא מגיע אליי למשרד, ואני מעביר לו את הכסף בחזרה לארנק שלו. מה שכן, דקה אחרי זה הוא כבר מפצל את הכסף שלו לכמה ארנקים."

קרה שאיבודתם קוד לארנק של נחקר?
"זה קרה לנו. תבעו אותנו וגם זכו

בפיצוי של מיליוני שקלים. מדובר בתקלה אנושית. חוקר פתח ארנק כדי להעביר ממנו כסף וטעה ברישום הסיסמה, ופתאום היה ארנק שלא הייתה לנו גישה אליו."

במקרה אחר נחשפה בספטמבר 2025 בכפר־קאסם רשת פיננסית פיראטית בת שבעה חברים, שלפי חשד המשטרה, שימשה כצינור חמצן כלכלי עבור ארגוני פשיעה חמורה בחברה הערבית ובכלל הארץ. חברי הרשת ניהלו צ'יינג' שהתבסס על מטבעות קריפטו ככלי המרכזי להלבנת הון, שנאמד בכ־110 מיליון שקל. במשטרה חושדים כי מקור הכסף בביצוע עבירות של סחיטת דמי חסות, סחר בסמים, הלוואות בשוק אפור והימורים. משם נותב הכסף דרך עשרות ארנקים דיגיטליים אנונימיים ומבוזרים, שאיפשרו לארגונים להבריח את ההון הנקי לחשבונות בחו"ל, או לרכוש נכסי נדל"ן במדינות זרות. במתחם נמצאו מוסתרים גם כספות, מאות אלפי שקלים במזומן וערימות של דולרים ויורו. בפרשה הזו יש שבעה חשודים: שלושה מפעילים בשנות ה־30 וה־40 לחייהם, וארבעה בלדרים ואנשי שטח. החשדות נגדם הם עבירות על חוק איסור הלבנת הון, עבירות מס בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע וניהול עסק למתן שירותים פיננסיים (צ'יינג') ללא רישוי.

כרגע התיק בפרקליטות, בהמתנה להחלטה לגבי הגשת כתב אישום. שישה מהחשודים שוחררו בינתיים בתנאים מגבילים, כולל צו איסור יציאה מהארץ. השביעי נותר במעצר. הסיבה: הוא חשוד

נצ"מ דודי קץ: "אִי־אפשר לקנות היום במזומן מקרטל סמים. הוא ימכור רק בקריפטו, הכל באונליין. מול יוזר, בדרך כלל בטלגרם או בסיגנל. יש מלא עוקצים בתחום הזה, אבל ברובד הבכיר של העולם העברייני יודעים אין לעבוד זה עם זה. חוץ מזה, מי שימעל פעם אחת בעולם הווירטואלי - יחסוך בעולם הריאלי"

גם בעבירות ביטחוניות, וכבר הוגש נגדו כתב אישום בנושא. זה בדיוק אחד החששות הכבדים של החוקרים: הקריפטו הופך לא רק את הכסף הפלילי לזמין ומהיר יותר – אלא גם את מימון הטרור. נצ"מ קץ מספר שבעקבות מידע מודיעיני, הם פשטו על צ'יינג' בתל־אביב, לאחר שאחד החשודים המיר סכום גדול מקריפטו למזומן.

ומה גיליתם?
"החקירה העלתה שהכסף שימש בסופו של דבר למימון חמאס."

× × ×

בדיוק כפי שארגוני הפשיעה החלו לה – עסיק מומחי קריפטו שמבינים את העולם הזה, גם במערכת החוק הבינו שלמלחמה החדשה הזו צריך חיילים אחרים. "אנחנו מגייסים את הצעירים האלה, דור האלפא", אומר נצ"מ קץ. "חידת הסייבר מלאה ב־לדים האלה, עם שיער ארוך וזנב באף. אלה השוטרים החדשים. זהו דור ערכי, שאיתו אנחנו מצליחים לנצח. הם יודעים איך."

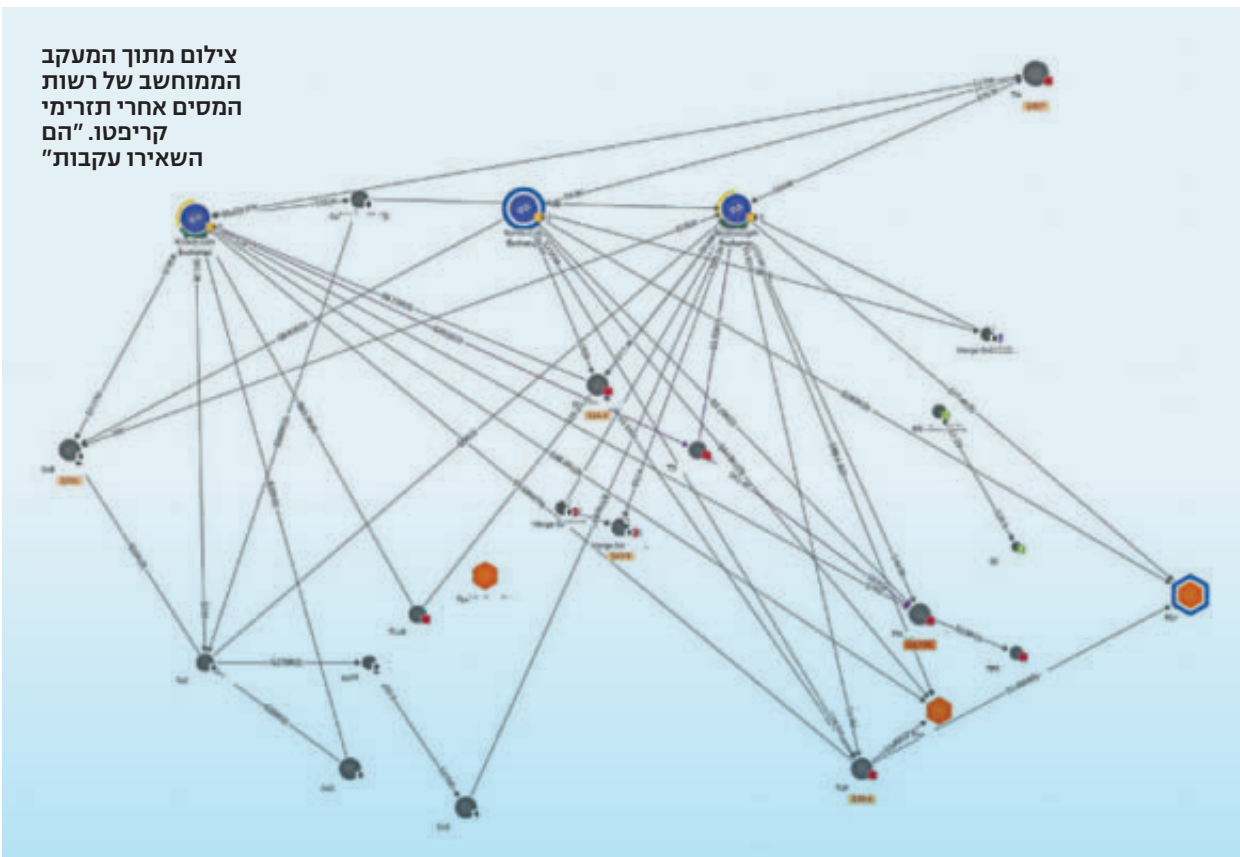
ה־לדים עם השיער הארוך והזנב באף, כהגדרת נצ"מ קץ, הם חוקרים מסוג חדש שמנהלים קרבות מוחות מול מומחי הקריפטו המתוחכמים ששוכרים ארגוני הפשיעה. איך זה נראה בשטח? ככה, למשל: במאי 2025 נעצרו כמה חברי רשת של הונאת קריפטו, כולם צעירים בשנות ה־20

בורסת קריפטו

אתר סחר במטבעות דיגיטליים שבו אפשר לרכוש מטבע או להמיר לכסף "רגיל". בבורסות הקריפטו הגדולות בעולם, כמו קראקו, בינאנס או קוינבייס, מתנהל מסחר בהיקפים עצומים.

צילום מתוך המעקב
הממוחשב של רשות
המסים אחרי תזרימי
קריפטו. "הם
השאירו עקבות"

שלומי אסטרוב, רשות המסים: "מכיוון שגם לעבריינים זה היה תחום חדש, הם עשו טעויות והשאירו עקבות. מי שמנסים להסתיר נכסים באמצעות קריפטו, צריכים לדעת שהשוק הזה הוא כמו רשת קורים: בסוף, אני יכול באמצעות בינה מלאכותית לראות למי הארנק שייך"

שלומי אסטרוב

נצ"מ דודי ק

ארנק מוגבל כזה, שהזמין אליו אינסטלטור ושילם לו על העבודה בקריפטו. אותו אינסטלטור תמים מצא את עצמו מזומן לחקירה אצלנו, פשוט מאחר שהכסף שהוא קיבל הגיע ישירות ממקור פלילי."

אסטרוב מספר כי בימים אלו מנהלת היחידה כמה חקירות קריפטו גדולות במיוחד, בהיקפים של מאות מיליוני שקלים, אבל מטבע הדברים הוא לא מפרט. "המרדף אחר ארגוני הפשע כבר לא מתנהל רק ברחובות או באמצעות האונות סתר", הוא אומר, "אלא על גבי שרתי קוד, צילומי מסך ופקודות חילוט פיננסיות. השותפות הזו עם המשטרה היא שיצרת את תמונת המודיעין המלאה."

מה שמדאיג את החוקרים הוא החשש שזו רק ההתחלה של מהפכת הקריפטו ושבועוד שהעולם התחתון לומר לצלל כל פיתוח טכנולוגי לצרכיו – ארגון הכלים של החוקרים נותר מוגבל. "ההיקפים של השימוש בקריפטו עומדים להיות גדולים יותר", פוסק נצ"מ ק, "זו עובדה בשטח. וכל עוד לא יחזירו למשטרת ישראל את הכלים הטכנולוגיים, אנחנו נלחמים בזירת חלליות באמצעות חץ וקשת".

בעולם הקריפטו ברמה הכי גבוהה, אומר אסטרוב. "היא מזהה ארנקים עם נפח פעילות גבוה, משלושה מיליון שקל ומעלה, ועוקבת אחרי פעילותם."

איך? זה לא אמור להיות ארנק חסוי?

"מכיוון שגם לעבריינים זה היה תחום חדש, וגם הם חשבו שזה אנונימי, הם עשו טעויות ופעלו במקומות שהשאירו עקבות, אם זה בבורסות קריפטו, או בעסקאות שביצעו מול ארנקים של אנשים. מי שמנסים להסתיר נכסים באמצעות קריפטו, צריכים לדעת שהשוק הזה הוא כמו רשת קורים: בסוף, אני יכול באמצעות בינה מלאכותית לראות למי הארנק שייך. עברייני יכול להעביר את התכולה מארנק אחד לשני – אבל הוא לא יכול למחוק את התייעוד ברשת."

אסטרוב מוביל אותנו אל אחד מהדרי המחשבים של היחידה, המרכז הדיגיטלי שבו מתבצע המעקב השוטף אחר ארנקי קריפטו חשודים. ברגע שארנק מסוים מכיל סכום של 100 אלף דולר ומעלה, הוא מהבהב מיד בצבע אדום, והארנקים שידועים כמקושרים אליו מופיעים גם הם, וכל הקשרים וההעברות ביניהם. התראה דומה מתקבלת אם הארנק סומן מראש על ידי רשויות אכיפה ברחבי העולם כחשוד בפעילות פלילית. מנגנון זה מאפשר לחוקרים לנטר את הפעילות בארנק בזמן אמת, כאשר גם בורסות הקריפטו הגדולות מעורבות בנתונים הללו. מרבית בורסות הקריפטו – בוודאי הגדולות והמוכרות – מעדיפות שלא להסתבך עם בעלי ארנקים מסומנים וחוסמות את יכולתם להפקיד או למשוך כספים.

מה עושה מוסמן באדום שהכסף שלו "תקוע"?

אסטרוב: "היה לנו מקרה של בעל

להפקיד עוד. במילים אחרות: המשקיעים ראו גרפים עולים, היו משוכנעים שהם מורווחים, והתפתו להמשיך להשקיע. אבל הכסף בכלל לא היה שם. גם בתיק הזה טרם הוגשו כתבי אישום בפרשה.

× × ×

המערכה מול מהפכת הקריפטו בעולם התחתון היא גדולה ומורכבת, והמשטרה לא יכולה להתמודד עם השינוי הטקטוני הזה לבדה. לכן גם מס הכנסה, מכס, מע"מ, הרשות לאיסור הלבנת הון והפרקליטות הקימו צוותים להתמודדות עם זה. שלומי אסטרוב, פקיד שומה חקירות מרכז ומי שניהל כמנהל יהלום (יחידה ארצית לחקירות במאבק בפשיעה חמורה במס הכנסה), מוביל את החקירות הפיננסיות המורכבות נגד ארגוני הפשע במחוז. היחידה בראשותו מתמחה בפיצוח נתיבי הלבנת הון, איתור נכסים מוסתרים וחשדות לעבירות מס חמורות, כולל כאלו המערבות חברות קש ומוימי קריפטו. "יש לנו מחלקה ברשות המסים שמתעסקת

לחייהם, מרחובות, אריאל וחיפה. החקירה העלתה כי במשך חמש שנים התחזו חברי הרשת לחברת השקעות בקריפטו, ופעלו בעיקר מול מבוגרים במגזר יוצאי חבר העמים. הקשישים התמימים שוכנעו להשקיע בתחום הלוהט החדש, והכספים שנגזלו נורו תבו לשרשרת ארנקים דיגיטליים מורכבת כדי לטשטש עקבות, מה שהוביל למרדף טכנולוגי בינלאומי. בסוף החוקרים – עם או בלי הנזם – הגיעו ליעד: אנשי הסייבר של להב 433 ויחידת ההונאה במחוז מרכז שה תחקו על נתיבי הלבנת ההון, איתרו בחו"ל ארנק קריפטו מרכזי שהכיל מטבעות טטר בשווי של יותר מעשרה מיליון דולר.

אבל כשהשוטרים ביקשו לקבל צו שיאפשר להחרים את הכסף, התברר שוב עד כמה התחום הזה מורכב. בית המשפט המחוזי קבע שלרשויות בישראל אין סמכות להורות לחברת קריפטו זרה להקפיא ארנק. ההחלטה עוררה תרעומת בפרקליטות, שה זיהרה כי היא תיצור "עיר מקלט דיגיטלית" לעבריינים, ועירערה לעליון. בבית המשפט העליון הבינו שהכללים השתנו, וקבעו בפסק דין תקדימי שהמשטרה כן מוסמכת לפעול מול חברות קריפטו זרות להקפאת נכסים חשודים. בארנק הוקפאו יותר מעשרה מיליון דולר. נכון להיום, התיק נמצא בשלבי חקירה סופיים ומורכבים בפרקליטות לקראת גיבוש והגשה של כתבי אישום. אם יורשעו, הקשישים אולי יזכו לראות חלק מהכסף שנגנב מהם בחזרה.

חשוב להבין: בישראל פועלות כיום כמה חברות שמוסמכות על ידי רשות שוק ההון להמיר קריפטו ולאפשר סחר, כלומר בורסות קריפטו כחול'לבן. הפעילות שלהן לגיטימית ומפוקחת, "אבל הקטע שהעבריינים לא ילכו אליהן", אומר נצ"מ ק. "כשמדובר בחברה ישראלית אין לי בעיה להוציא לה צו בית משפט."

הבעיה מתחילה כשארגוני פשיעה מקימים מעין בורסת קריפטו פיקטיבית משל עצמם, ומנסים למשוך אליה משקיעים תמימים. זה מה שקרה בספטמבר 2023, כשהחוקרים של נצ"מ ק פשוטו על בית תוכנה ברמת גן. החשד היה שאנשי בית התוכנה ביצעו הונאה בהיקף של עשרות מיליוני יורו בקריפטו, עבור ארגוני פשיעה בארץ ובחו"ל. מהחקירה עלה כי החברה פיתחה פלטפורמות מסחר פיקטיביות שהציגו למשקיעים גרפים עולים ותשואות מדומות, בזמן שהכסף מעולם לא הושקע בפועל אלא הועבר ישירות לחשבונות העבריינים. מערכת הניהול שהחברה לכאורה פתחה איפשרה לעבריינים לשלוט בלחיצת כפתור על ה"הפסדים" וה"רווחים" המדומים של הקורבנות, וכך להניע אותם

תגובות:

● פרקליט משפחת מוסלי עו"ד דורון נוי ושרה הצרפני: "יוסי מוסלי מכחיש סכסוך עם משפחת ג'רושי, לרבות על רקע שימוש במטבעות קריפטו. יתרה מכך, בחקירתו במשטרה לא הוטח בפניו חשד כזה. הוא נעצר בפרשה המכונה פרשת ג'פניקה ושוחרר לאחר מספר ימים, משלא נמצא ברל של ראיה נגדו."

● פרקליט משפחת ג'רושי עו"ד ירון גיגי: "מרשיי כופרים מכל וכל בחשדות המיוחסים להם. בניגוד לניסיון לצייר תמונה של 'סכסוך' בין המשפחות, הם מבהירים באופן חד-משמעי כי אין להם כל סכסוך עם כל אדם או משפחה אחרת. הניסיון לייחס להם יריבויות וסכסוכים נשען, לשיטתם, על רכילות משטרתית מהונדסת, שגויה וחסרת בסיס, אשר עם הזמן מקבלת חיים משל עצמה והופכת, שלא בצדק, לעובדה כביכול. מרשיי רוחים את הניסיון להדביק להם תוויות ולשייך אותם באופן מלאכותי לסכסוכים שאינם שלהם. בין כותרות ושמועות לבין עובדות וראיות – המרחק רב."